AFGØRELSER

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2019/1287

af 26. juli 2019

om forlængelse af skærpet overvågning over for Grækenland

(meddelt under nummer C(2019) 5900)

(Kun den græske udgave er autentisk)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 af 21. maj 2013 om skærpelse af den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet ([1]), særlig artikel 2, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Efter at der fra den 20. august 2018 ikke længere blev ydet finansiel bistand inden for rammerne af den europæiske stabilitetsmekanisme, blev der ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/1192 ([2]) indledt skærpet overvågning over for Grækenland i et tidsrum på seks måneder fra 21. august 2018. Ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/338 ([3]) blev den forlænget med yderligere seks måneder fra den 21. februar 2019.

(2) Siden 2010 har Grækenland modtaget betydelige beløb i finansiel bistand, hvilket har medført, at Grækenlands udestående gæld til medlemsstaterne i euroområdet, den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet og den europæiske stabilitetsmekanisme beløber sig til 243 700 mio. EUR. Grækenland har modtaget finansiel bistand på lempelige vilkår fra sine europæiske partnere, og der er blevet truffet yderligere foranstaltninger for at gøre gældssituationen mere holdbar i 2012 og igen i 2017 inden for rammerne af den europæiske stabilitetsmekanisme. Den 22. juni 2018 nåede Eurogruppen til politisk enighed om at iværksætte yderligere foranstaltninger for at sikre en holdbar gældssituation. Foranstaltningerne omfatter en forlængelse af de vægtede gennemsnitlige løbetider med yderligere 10 år, en udsættelse af rente- og afdragsbetalinger med yderligere 10 år samt iværksættelsen af andre gældsrelaterede foranstaltninger. Eurogruppen kan hvert halve år indgå aftale om to yderligere foranstaltninger (afskaffelse af den forøgelse af rentemarginalen, som er knyttet til tranchen for gældstilbagekøb inden for rammerne af den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet fra 2018, og genindførelse af overførslen af de beløb, der svarer til euroområdets nationale centralbankers udbytte fra de græske statsobligationer, der holdes i henhold til aftalen om finansielle nettoaktiver og programmet vedrørende værdipapirmarkeder) på grundlag af positive indberetninger i forbindelse med den skærpede overvågning af, at Grækenland efterkommer sine politiske tilsagn efter programgennemførelsen. I denne forbindelse blev frigivelsen af den første tranche af politikafhængige gældsrelaterede foranstaltninger til en værdi af 970 mio. EUR gennemført efter aftale med Eurogruppen i april 2019.

(3) Grækenland har afgivet tilsagn i Eurogruppen om at fortsætte og gennemføre alle de centrale reformer, der er vedtaget som led i stabilitetsstøtteprogrammet under den europæiske stabilitetsmekanisme (»programmet«), og sikre, at målene for de vigtige reformer, der er vedtaget inden for rammerne af dette program og dets forgængere, forfølges. Grækenland har desuden givet tilsagn om at iværksætte særlige foranstaltninger inden for budgetpolitik samt finans-/strukturpolitik, socialforsorg, finansiel stabilitet, arbejds- og produktmarkeder, privatisering og offentlig forvaltning. Disse særlige foranstaltninger, som er anført i et bilag til Eurogruppens erklæring af 22. juni 2018, vil bidrage til, at der tages fat på Grækenlands uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer og kilderne eller potentielle kilder til økonomiske vanskeligheder.

([1]) EUT L 140 af 27.5.2013, s. 1.
([2]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/1192 af 11. juli 2018 om indledning af skærpet overvågning over for Grækenland (EUT L 211 af 22.8.2018, s. 1).
([3]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/338 af 20. februar 2019 om forlængelse af skærpet overvågning over for Grækenland (EUT L 60 af 28.2.2019, s. 17).

(4) Den 21. november 2018 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ([4]) rapporten om varslingsmekanismen, hvori Grækenland blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Den dybdegående undersøgelse blev medtaget i landerapporten for Grækenland for 2019 ([5]), der blev offentliggjort den 27. februar 2019. Kommissionen konkluderede, at Grækenland oplever uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer ([6]) som følge af krisen, selv om landet med succes har genoprettet sin budgetbalance og nedbragt underskuddet på de løbende poster betydeligt. Disse ubalancer vedrører den høje offentlige gæld, den negative nettostilling over for udlandet, det store omfang af misligholdte lån på bankernes balancer og den stadig høje arbejdsløshed. Navnlig udgjorde den offentlige gæld 181,1 % af bruttonationalproduktet ved udgangen af 2018, hvilket er det højeste i Unionen. Nettostillingen over for udlandet, som i 2018 var på – 137,9 % af bruttonationalproduktet, er fortsat meget negativ. Derudover er den betydelige mindskelse af underskuddet på de løbende poster fortsat ikke tilstrækkelig til at nedbringe den meget negative nettostilling over for udlandet til et forsvarligt niveau i et tilfredsstillende tempo. Ledigheden er fortsat med at falde fra sit højeste niveau i 2013 på 27,8 %, men lå fortsat på 18,1 % i marts 2019. Langtidsledigheden (11,9 % i første kvartal af 2019) og ungdomsarbejdsløsheden (40,4 % i marts 2019) er fortsat meget høje.

(5) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og Kommissionens vurdering gennemgik Rådet det nationale reformprogram for 2019 og stabilitetsprogrammet for 2019. Rådet henstillede ([7]), at Grækenland i 2019 og 2020 træffer foranstaltninger med henblik på at opnå en holdbar økonomisk genopretning og rette op på de uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer ved at fortsætte og gennemføre reformer i overensstemmelse med de tilsagn, som landet afgav på mødet i Eurogruppen den 22. juni 2018. Rådet henstillede også til Grækenland at målrette sine investeringstiltag inden for den økonomiske politik mod specifikke prioriterede områder med henblik på at skabe et solidt grundlag for vækst og samtidig mindske regionale forskelle og sikre social inklusion.

(6) Kommissionen offentliggjorde sin tredje vurdering som led i den skærpede overvågning af Grækenland ([8]) den 5. juni 2019. I vurdereingen beskrives Grækenlands fremskridt, hvad angår de generelle og specifikke reformtilsagn. Det konkluderes, at Grækenland har lagt ud med en rimelig reformindsats efter støtteprogrammets afslutning i august 2018. Realvæksten og jobskabelsen er blevet opretholdt, og Grækenland har endnu en gang overgået sit mål for det primære overskud i 2018. Selv om der var en vis forsinkelse, gjorde efterkommelsen af specifikke reformtilsagn, der skulle være afsluttet ved udgangen af 2018, det muligt at gennemføre yderligere gældstiltag i april 2019. Grækenland er også begyndt at genvinde markedsadgangen og har draget nytte af at være blevet opgraderet af kreditvurderingsbureauer. Tempoet i reformgennemførelsen er imidlertid aftaget i de seneste måneder, og der er ikke sikret overensstemmelse mellem visse foranstaltninger og de tilsagn, som Grækenland har afgivet i Eurogruppen. I rapporten konkluderedes det også, at der er risiko for, at det aftalte mål for det primære overskud, ikke nås. Grækenland står derfor ved en vigtig skillevej, hvad angår de politiske valg, der skal træffes for at sikre en holdbar og varig økonomisk genopretning.

(7) Selv om banksektoren fortsat råder over et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, blev kapitalpositionen i løbet af 2018 forringet en smule som følge af lav rentabilitet og aktivernes ringe kvalitet, mens udskudte skattekreditter fortsat tegner sig for en betydelig del af den egentlige kernekapital. Banksektoren er stadig udfordret, forbedringerne sker i et meget langsomt tempo og der er fortsat væsentlige sårbarheder. Disse er forbundet med de store beholdninger af misligholdte eksponeringer og den lave rentabilitet, og banksektoren har stadig stærke forbindelser til staten. Selv om beholdningen af misligholdte eksponeringer gradvist er blevet nedbragt fra sit højeste niveau på 107,2 mia. EUR i marts 2016, var den ved udgangen af 2018 fortsat meget stor, idet den udgjorde 81,8 mia. EUR eller 45,4 % af de samlede balanceførte eksponeringer. Grækenland har vedtaget centrale reformer i de seneste år, og der arbejdes på en række initiativer til styrkelse af rammerne for afvikling af misligholdte lån. Der er dog behov for en yderligere indsats for hurtigere at nedbringe andelen af misligholdte lån, bringe andelen af misligholdte eksponeringer ned på et holdbart niveau og sætte finansinstitutterne i stand til at opfylde deres rolle som formidlere og risikoforvaltere.

(8) Uanset de seneste års fremskridt står Grækenland stadig over for store udfordringer med hensyn til erhvervsklimaet og retssystemet. Grækenland halter stadig langt bag efter de bedst rangerede på adskillige områder, jf. de strukturelle elementer af de vigtigste komparative indikatorer (f.eks. det tidsrum, det tager at træffe en retsafgørelse, håndhævelse af kontrakter, registrering af ejendom, insolvensbehandling m.m.).

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).
([5]) SWD(2019) 1007 final.
([6]) COM(2019) 150 final.
([7]) Rådets henstilling af 9. juli 2019 om Grækenlands nationale reformprogram for 2019 og med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2019.
([8]) Europa-Kommissionen: Enhanced Surveillance Report — Greece, juni 2019, Institutional Paper 103, juni 2019.

(9) Efter at Grækenland i 2010 blev afskåret fra at optage lån på de finansielle markeder, er landet atter begyndt at få adgang til markedet gennem udstedelsen af statsobligationer pr. juli 2017. Efter en vellykket udstedelse af obligationer i januar 2019 udnyttede Grækenland i marts 2019 kapitalmarkederne igen og udstedte for første gang siden 2010 en 10-årig statsobligation. I juli 2019 udstedte Grækenland en 7-årig obligation, hvilket vil bidrage til at genoprette landets afkastkurve og øge likviditeten i dets obligationsmarked. Grækenlands lånevilkår er ikke desto mindre fortsat usikre som følge af eksterne økonomiske risici og indenlandske sårbarheder.

(10) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at betingelserne for at begrunde indførelsen af skærpet overvågning i henhold til artikel 2 i forordning (EU) nr. 472/2013 fortsat er til stede. Navnlig er Grækenlands finansielle stabilitet fortsat udsat for risici, som, hvis de skulle materialisere sig, kan få yderst negative afsmittende virkninger på andre medlemsstater i euroområdet. Skulle der opstå sådanne afsmittende virkninger, kunne dette ske indirekte ved at påvirke investortilliden og dermed omkostningerne ved refinansiering for banker og stater i andre medlemsstater i euroområdet.

(11) Derfor er det nødvendigt, at Grækenland på mellemlang sigt fortsat iværksætter foranstaltninger for at håndtere årsagerne eller de potentielle årsager til vanskelighederne og gennemfører strukturreformer til støtte for en solid og holdbar økonomisk genopretning med henblik på at lette følgevirkningerne af en række forhold. Disse omfatter det alvorlige og langvarige tilbageslag under krisen, størrelsen af Grækenlands gældsbyrde, sårbarhederne i landets finanssektor, de fortsat relativt nære bånd mellem finanssektoren og Grækenlands offentlige finanser (herunder statsejerskab), risikoen for, at alvorlige spændinger i en af disse sektorer spreder sig til andre medlemsstater, samt euromedlemsstaternes eksponering over for den græske stat.

(12) For at imødegå de tilbageværende risici og overvåge opfyldelsen af de tilsagn, der er afgivet med henblik herpå, forekommer det nødvendigt og hensigtsmæssigt at forlænge den skærpede overvågning af Grækenland i henhold til artikel 2, stk. 1, i forordning (EU) nr. 472/2013.

(13) Grækenland har haft mulighed for at udtale sig om Kommissionens vurdering via et brev, der blev sendt den 16. juli 2019. Grækenland var i sit svar af 19. juli 2019 i det store og hele enig i Kommissionens vurdering af de økonomiske udfordringer, som landet står over for, og som ligger til grund for beslutningen om at forlænge den skærpede overvågning.

(14) Grækenland vil inden for rammerne af støtteprogrammet for strukturreformer (jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/825 ([9])) fortsat modtage teknisk bistand til tilrettelæggelse og gennemførelse af reformer, herunder med det formål at fortsætte og gennemføre centrale reformer i overensstemmelse med de politiske tilsagn, der overvåges som led i den skærpede overvågning.

(15) Kommissionen vil i forbindelse med den skærpede overvågning arbejde tæt sammen med den europæiske stabilitetsmekanisme inden for rammerne af det tidlige varslingssystem —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den skærpede overvågning af Grækenland i medfør af artikel 2, stk. 1, i forordning (EU) nr. 472/2013, der blev indledt ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/1192, forlænges med yderligere seks måneder at regne fra 21. august 2019.

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/825 af 17. maj 2017 om oprettelse af støtteprogrammet for strukturreformer for perioden 2017-2020 og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 1305/2013 (EUT L 129 af 19.5.2017, s. 1).

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Den Hellenske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. juli 2019.

På Kommissionens vegne
Pierre MOSCOVICI
Medlem af Kommissionen